Ar grozījumiem, kas izsludināti līdz 2004.gada 3.martam.

Grozījumi: 27.12.2002. MK not. nr.579 (L.V., 28.dec., nr.189; Ziņotājs, 2003, nr.6)

15.05.2003. likums (L.V., 3.jūn., nr.82; Ziņotājs, 2003, nr.12)

05.08.2003. MK not. nr.433 (L.V., 8.aug., nr.112; Ziņotājs, 2003, nr.21)

26.11.2003. likums (L.V., 11.dec., nr.175; Ziņotājs, 2004, nr.2)

19.02.2004. likums (L.V., 3.marts, nr.34; Ziņotājs, 2004, nr.6)

Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludina šādu likumu:

Informācijas atklātības likums

I nodaļa
Vispārīgie jautājumi

1.pants. Likumā lietotie termini

Likumā ir lietoti šādi termini:

1) informācija - ziņa vai ziņu kopums jebkurā tehniski iespējamā fiksēšanas, uzglabāšanas vai nodošanas veidā;

2) informācijas aprite - informācijas ierosināšana, radīšana, apkopošana, uzkrāšana, apstrādāšana, lietošana un iznīcināšana;

3) dokumentēta informācija - informācija, kuras iekļūšanu informācijas apritē var identificēt.

2.pants. Likuma mērķis un darbības joma

(1) Šā likuma mērķis ir nodrošināt sabiedrībai pieeju informācijai, kas normatīvajos aktos noteikto funkciju veikšanai ir valsts pārvaldes iestāžu un pašvaldību iestāžu rīcībā. Šis likums nosaka vienotu kārtību, kādā fiziskās un juridiskās personas valsts pārvaldes iestādēs un pašvaldību iestādēs (turpmāk - iestādes) ir tiesīgas iegūt informāciju un to izmantot.

(2) Likums attiecas uz dokumentētu informāciju, kura ir iestāžu informācijas apritē.

(3) Informācija ir pieejama sabiedrībai visos gadījumos, kad likumā nav noteikts citādi.

(4) Likums neattiecas uz informācijas apmaiņu starp iestādēm.

II nodaļa
Informācijas iedalījums

3.pants. Informācijas grupas

Informāciju, uz kuru attiecas šis likums, iedala:

1) vispārpieejamā informācija;

2) ierobežotas pieejamības informācija.

4.pants. Vispārpieejamā informācija

Vispārpieejamā informācija ir tāda informācija, kas nav klasificēta kā ierobežotas pieejamības informācija.

5.pants. Ierobežotas pieejamības informācija

(1) Ierobežotas pieejamības informācija ir tāda informācija, kura ir paredzēta ierobežotam personu lokam sakarā ar darba vai dienesta pienākumu veikšanu un kuras izpaušana vai nozaudēšana šīs informācijas rakstura un satura dēļ apgrūtina vai var apgrūtināt iestādes darbību, nodara vai var nodarīt kaitējumu personu likumiskajām interesēm.

(2) Par ierobežotas pieejamības informāciju uzskatāma informācija:

1) kurai šāds statuss noteikts ar likumu;

2) kas paredzēta un noteikta iestādes iekšējai lietošanai;

3) par uzņēmējdarbības noslēpumiem, izņemot gadījumus, kad ir noslēgts iepirkuma līgums saskaņā ar likumu “Par iepirkumu valsts vai pašvaldību vajadzībām” vai cita veida līgums par rīcību ar valsts vai pašvaldību finanšu līdzekļiem un mantu;

4) par fiziskās personas privāto dzīvi;

5) kas attiecas uz atestācijas, eksāmenu, iesniegto projektu (izņemot projektus, kuru finansēšana paredzēta ar valsts sniegtu galvojumu), konkursu (izņemot konkursus, kas saistīti ar iepirkumiem valsts vai pašvaldību vajadzībām vai citādi saistīti ar rīcību ar valsts vai pašvaldību finanšu līdzekļiem un mantu) un citu līdzīga rakstura novērtējumu procesu;

6) dienesta vajadzībām.

(3) Norādot šajā likumā vai citos likumos paredzēto pamatojumu, ierobežotas pieejamības informācijas statusu ir tiesīgs ar savu rīkojumu noteikt informācijas autors vai iestādes vadītājs.

(4) Par ierobežotas pieejamības informāciju nav uzskatāmas ziņas, kas ir pieejamas sabiedrībai bez likumā paredzētajiem ierobežojumiem vai kas ir jau publicētas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.05.2003. likumu un 26.11.2003. likumu)

6.pants. Informācija iestādes iekšējai lietošanai

(1) Par iestādes iekšējās lietošanas informāciju uzskatāma informācija, kas iestādei nepieciešama, sagatavojoties lietu kārtošanai.

(2) Ierobežota pieejamība attiecas arī uz dokumentiem, kuri izstrādāti sakarā ar iestādes sagatavošanos lietu kārtošanai un kurus izstrādājuši:

1) attiecīgajai lietai īpaši pieaicināti padomdevēji vai lietpratēji;

2) viena iestāde citas iestādes lietošanai.

(3) Ierobežotas pieejamības statusu iestādes iekšējās lietošanas informācijai lietu sagatavošanas procesā var piemērot tikai līdz brīdim, kad iestādes lēmums par attiecīgo lietu pieņemts vai dokuments, kas netiek klasificēts kā ierobežotas pieejamības dokuments, nosūtīts adresātam.

(4) Iekšējās lietošanas informāciju, kas klasificēta kā ierobežotas pieejamības informācija, attiecīgā iestāde reģistrē normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

7.pants. Informācija par uzņēmējdarbības noslēpumiem

(1) Informācija kvalificējama kā uzņēmējdarbības noslēpums, ja iestāde, to izpaužot, varētu kaitēt tās personas konkurētspējai, kura šo informāciju sniegusi.

(2) Fizisko un juridisko personu uzņēmējdarbības noslēpumu aizsardzība nedrīkst ierobežot citu fizisko un juridisko personu tiesības saņemt informāciju, kas ir pieejama saskaņā ar citu likumu normām.

8.pants. Informācija par fiziskās personas privāto dzīvi

Informācija par fiziskās personas privāto dzīvi tiek aizsargāta ar likumu.

8.[1] pants. Informācija dienesta vajadzībām

(1) Par informāciju dienesta vajadzībām uzskatāma:

1) Latvijā radīta aizsargājama informācija, kas saistīta ar valsts drošību un nesatur valsts noslēpumu;

2) informācija, kuru Latvijai nodevusi ārvalsts, starptautiska organizācija vai tās institūcija un kura klasificēta kā “RESTRICTED”, kā arī ar šo informāciju saistītā Latvijā radītā informācija.

(2) Neviens nav tiesīgs nodot atklātībai ārvalsts, starptautiskas organizācijas vai tās institūcijas radītu informāciju dienesta vajadzībām bez attiecīgās ārvalsts, starptautiskās organizācijas vai tās institūcijas piekrišanas.

(3) Latvijā radītai informācijai statuss “informācija dienesta vajadzībām” tiek noteikts uz vienu gadu. Institūcija, kura noteikusi informācijai šādu statusu, var lemt par jauna termiņa noteikšanu, kā arī par šā statusa atcelšanu pirms noteiktā termiņa izbeigšanās. Ja attiecībā uz informāciju, kurai noteikts statuss “informācija dienesta vajadzībām”, izbeidzies likumā noteiktais šā statusa termiņš vai ja statuss ir atcelts pirms likumā noteiktā termiņa, šāda Latvijā radīta informācija kļūst par vispārpieejamu informāciju.

(4) Kārtību, kādā aizsargājama informācija dienesta vajadzībām, nosaka Ministru kabinets.

(26.11.2003. likuma redakcijā)

9.pants. Informācijas uzskaite

(1) Katra iestāde atkarībā no tās rīcībā esošās informācijas veida un rakstura informāciju uzskaita atbilstoši iestādē noteiktajai lietvedībai, norādot:

1) informācijas grupu;

2) informācijas nosaukumu, dokumentiem - nepieciešamos rekvizītus atbilstoši lietvedības noteikumiem;

3) informācijas avotu.

(2) Informācijas pieprasītājam ir tiesības iepazīties ar vispārpieejamās informācijas uzskaiti.

III nodaļa
Informācijas sniegšana un informācijas pieprasītāju tiesību aizsardzība

10.pants. Pienākums sniegt informāciju

(1) Vispārpieejamo informāciju sniedz jebkuram, kas to vēlas saņemt, ievērojot personu vienlīdzību informācijas iegūšanā. Pieprasītājam nav īpaši jāpamato sava interese par šādu informāciju, un to viņam nevar liegt tāpēc, ka šī informācija neattiecas uz pieprasītāju.

(2) Kārtību, kādā iestādes rīcībā esošā informācija nododama atklātībai, kā arī dokumentu un citos informācijas nesējos ietvertās informācijas kopiju, reprodukciju, norakstu un izrakstu apjomu reglamentē Ministru kabineta noteikumi.

(3) Ja informācijas kopums ietver arī ierobežotas pieejamības informāciju, iestāde izsniedz tikai to šādas informācijas daļu, kas ir vispārpieejama.

11.pants. Informācijas pieprasījuma forma un reģistrēšanas kārtība

(1) Informāciju var pieprasīt rakstveidā vai mutvārdos.

(2) Visi informācijas rakstveida pieprasījumi ir reģistrējami. Iestāde var noteikt kārtību, kādā reģistrējami arī mutvārdos izteiktie pieprasījumi un izsniegtās informācijas saturs.

(3) Informācijas rakstveida pieprasījumā norāda pieprasītāja vārdu un uzvārdu (juridiskajai personai - nosaukumu), dzīves vai uzturēšanās vietu Latvijā (juridisko adresi), un uz tā jābūt informācijas pieprasītāja parakstam. Informācijas pieprasījums formulējams iespējami precīzi.

(4) Pieprasot ierobežotas pieejamības informāciju, persona pamato savu pieprasījumu un norāda mērķi, kādam tā tiks izmantota. Ja ierobežotas pieejamības informācija tiek izsniegta, tās saņēmējs uzņemas saistības šo informāciju izmantot tikai tiem mērķiem, kuriem tā pieprasīta.

(5) Iestāde var atteikties izpildīt pieprasījumu, ja tas nav noformēts atbilstoši šā panta trešās un ceturtās daļas noteikumiem vai nav sniegts apraksts, pēc kura šīs ziņas iespējams identificēt.

(6) Iestādes sarakste ar informācijas pieprasītāju un ziņas par šo personu uzskatāmas par ierobežotas pieejamības informāciju.

12.pants. Pieprasītās informācijas atteikšanas kārtība

(1) Ja iestāde atsaka sniegt rakstveidā pieprasīto informāciju, tā savā rakstveida atteikumā norāda, uz kāda pamata pieprasījums pilnīgi vai daļēji atteikts, kur un kādā termiņā šo atteikumu var pārsūdzēt.

(2) Ja atteikums pamatots ar to, ka šīs iestādes rīcībā nav pieprasītās informācijas, atteikumā norādāma iestāde, kur pieprasīto informāciju iespējams saņemt vai par to varētu tikt sniegtas uzziņas, ja iestādei ir zināma pieprasītās informācijas atrašanās vieta.

13.pants. Maksa par informācijas izsniegšanu

(1) Vispārpieejamo informāciju, kas nav papildus jāapstrādā, izsniedz bez maksas.

(2) Maksa par informācijas izsniegšanu nedrīkst pārsniegt dokumentu vai informācijas meklēšanas, papildu apstrādes un pavairošanas izdevumus. Iestāde nevar prasīt, lai tiktu segti jebkuri citi izdevumi, kas radušies, risinot juridiskos vai politiskos jautājumus sakarā ar atbildi uz informācijas pieprasījumu.

(3) Ikviens informācijas pieprasītājs drīkst lūgt atbrīvojumu no maksas par pakalpojumu, un iestāde var lemt par informācijas izsniegšanas maksas samazināšanu vai atbrīvošanu no tās.

(4) Paredzamo informācijas izsniegšanas maksu iestāde paziņo pieprasītājam, reģistrējot viņa pieprasījumu.

14.pants. Informācijas izsniegšanas termiņi

Iestādei, kas saņēmusi informācijas rakstveida pieprasījumu, ir pienākums sniegt atbildi likumā "Iesniegumu, sūdzību un priekšlikumu izskatīšanas kārtība valsts un pašvaldību institūcijās" noteiktajā termiņā.

15.pants. Informācijas atteikuma pārsūdzēšanas kārtība

(1) Par atteikumu izsniegt informāciju, par pieprasītās maksas apmēru vai par jebkuru citu lēmumu, ieskaitot atteikumu izpildīt pieprasījumu, pamatojot to ar pieprasīto ziņu nepareizu aprakstu, informācijas pieprasītājs ir tiesīgs iesniegt sūdzību iestādes vadītājam vai augstākai iestādei likumā noteiktajā kārtībā.

(2) Jebkura fiziskā vai juridiskā persona likumā noteiktajā kārtībā ir tiesīga griezties tiesā ar pieteikumu par iestādes rīcību, ar kuru aizskartas tās tiesības saņemt informāciju, ja iestāde:

1) likumā noteiktajā termiņā nav sniegusi atbildi informācijas pieprasītājam;

2) atteikusies sniegt informāciju, bez likumīga pamata pieņemot lēmumu piešķirt tai ierobežotas pieejamības informācijas statusu;

3) pēc rakstveida iesnieguma saņemšanas atteikusies dzēst vai labot nepatiesas, nepilnīgas vai nelikumīgi iegūtas ziņas par personu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti 19.02.2004. likumu)

16.pants. Ierobežotas pieejamības informācijas aizsardzība

(1) Iestāde nodrošina, lai pienākumu saglabāt ierobežotas pieejamības informāciju zina visas personas, uz kurām šis pienākums attiecas, ja likumā nav noteikts citādi. No personām, kuras apstrādā ierobežotas pieejamības informāciju, pieprasa rakstveida apliecinājumu, ka tās noteikumus zina un apņemas tos ievērot.

(2) Ja sakarā ar ierobežotas pieejamības informācijas nelikumīgu izpaušanu tās īpašniekam vai citai personai radīts kaitējums vai būtiski aizskartas to likumiskās intereses, šīs personas ir tiesīgas prasīt kaitējuma atlīdzināšanu vai aizskarto tiesību atjaunošanu.

(3) Ja persona neatļauti izpaudusi informāciju, kas atzīta par informāciju dienesta vajadzībām, tā saucama pie disciplināratbildības.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 26.11.2003. likumu un 19.02.2004. likumu)

17.pants. Uzraudzības iestāde

Šā likuma ievērošanu normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā uzrauga Datu valsts inspekcija.

(2003.gada 15.maija likuma redakcijā, kas stājas spēkā no 01.01.2004.)

Pārejas noteikumi

1. Ministru kabinets līdz 1999.gada 1.martam izdod noteikumus par kārtību, kādā iestādes rīcībā esošā informācija nododama atklātībai, kā arī par dokumentu un citos informācijas nesējos ietvertās informācijas kopiju, reprodukciju, norakstu un izrakstu apjomu.

2. Šā likuma 17.pants stājas spēkā 2004.gada 1.janvārī.

(2003.gada 15.maija likuma redakcijā, kas stājas spēkā no 18.06.2003.)

Likums Saeimā pieņemts 1998.gada 29.oktobrī.

Valsts prezidents G.Ulmanis

Rīgā 1998.gada 6.novembrī